

Agendapunt AB Veiligheidsregio Utrecht

Datum vergadering	6 november 2023
Agendapunt	2.1 Verbeteren dekking Amersfoort AB20231106-21
Portefeuillehouder DB	De heer Kats
Directielid	De heer Donker
Bijlagen	A. Tijdlijn ontwikkeling brandweezorg Amersfoort

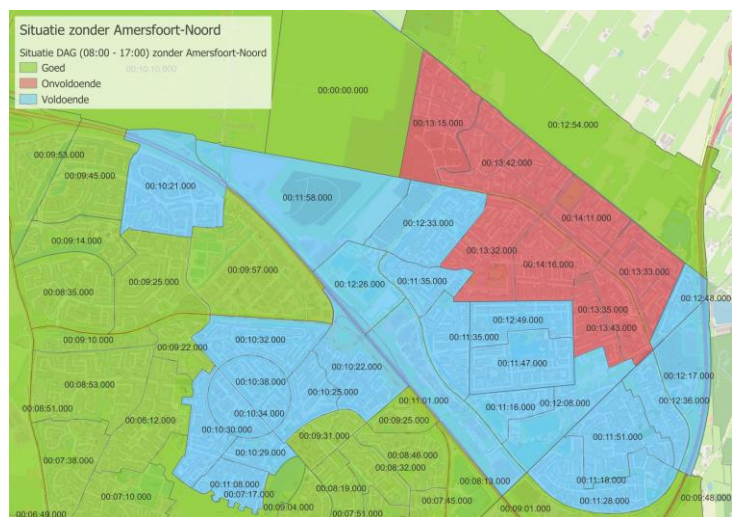
Besluit

Het algemeen bestuur van de Veiligheidsregio Utrecht besluit:

1. kennis te nemen van de evaluatie van de proef 'verbeteren dekking Amersfoort';
2. vast te stellen dat de brandweezorg voor de stad Amersfoort in stappen moet groeien naar een model met twee 24-uursposten en 1 vrijwilligerspost;
3. het algemeen bestuur te adviseren om als eerste stap de dagdienstbezetting (TS4) op Amersfoort Noord structureel te implementeren in de regionale brandweezorg;
4. het algemeen bestuur te adviseren de kosten à € 530k te verwerken in de gemeentelijke bijdrage, zoals opgenomen in de kadernota 2025.

Toelichting

Door de groei van de stad Amersfoort lopen de opkomsttijden in het noordelijke deel van de stad op tot 15 minuten, en soms meer. Dit is gezien vanuit de omliggende (inter)regionale brandweerposten. Op werkdagen is er overdag geen bezetting voor de basisbrandweereenheid (tankautospuits, TS) vanuit de vrijwilligers op post Amersfoort Noord. Uitgaande van de nieuwe systematiek van gebiedsgerichte opkomsttijden¹ (GGO) zien we dat we zonder bezetting op post Amersfoort-Noord (dus door alleen uit te rukken vanaf post Centrum) in 8 buurten niet voldoen aan de vereiste opkomsttijden². Zie ook de afbeelding hiernaast.

Figuur 1 Huidige dekking Amersfoort-Noord op basis van beoordelingskader Gebiedsgerichte Opkomsttijden (GGO).

¹ De minister JenV kondigt in haar brief aan het Veiligheidsberaad van 18 december 2022 de op handen zijnde wetwijziging aan op het gebied van opkomsttijden. Doordat wordt overgegaan van objectgerichte opkomsttijden naar gebiedsgerichte opkomsttijden (GGO), gaat de minister ervan uit dat alle veiligheidsregio's op basis van de concept handreiking GGO haar dekkingsplannen actualiseert.

² Per CBS-buurt kunnen de eisen verschillen, dit hangt af van de categorie waar de buurt in valt.

Het noordelijk deel van de stad kenmerkt zich, naast veel woningbouw, ook door bijzondere objecten zoals: zorginstellingen, station Vathorst, Depot rijksoverheid etc. Om de opkomsttijden te verkorten heeft het algemeen bestuur van de VRU op 8 februari 2021 ingestemd met een proef om de dekking in Amersfoort te verbeteren.

Evaluatie proef 'verbeteren dekking Amersfoort'

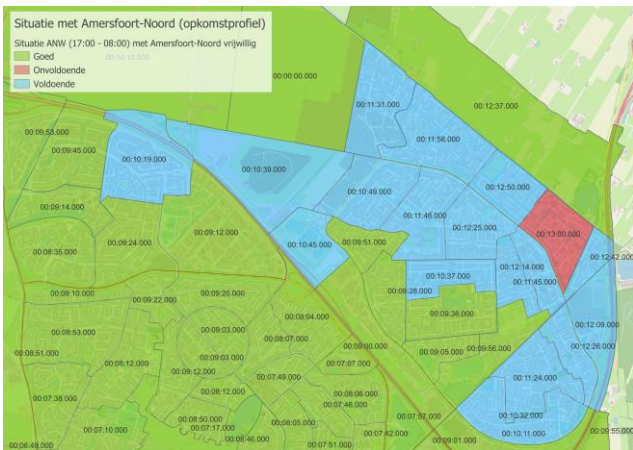
Voor een periode van twee jaar is de operationele sterkte voor de basisbrandweezorg op post Amersfoort-Centrum en post Amersfoort-Noord op werkdagen tussen 8:00 en 17:00 uur uitgebreid van twee TS'en met zespersoonsbezetting (hierna te noemen TS6) naar één TS met zespersoonsbezetting en twee TS'en met vierpersoonsbezetting (hierna te noemen TS4). Vanuit post Amersfoort-Noord werd uitgerukt door een beroepsploeg in een TS4. De uitvoering van de proef is gestart op 1 oktober 2021. De bestuurlijke adviescommissie Brandweerrepressie is tijdens de proef steeds geïnformeerd over het verloop. In de vergadering van het algemeen bestuur van 4 juli 2022 zijn de resultaten van de tussenevaluatie gepresenteerd. Nu de proefperiode voorbij is, is het tijd voor de eindevaluatie en om conclusies te trekken over de vervolgstappen.

De opkomsttijden van de eerste eenheid in het noorden van Amersfoort zijn aanzienlijk verbeterd. Door de eerste uitruk binnen Amersfoort met een TS4 vanaf post Centrum en een TS4 vanaf Noord te verzorgen, verbetert de opkomsttijd van de eerste eenheid in heel de stad. Werken met een TS4 is afwijkend van de normale werkwijze met een TS6 en dat maakt het minder goed inpasbaar in bestaande systemen zoals uitrukprocedures en werkwijze. Het voelt voor het personeel dus vertrouwer en veiliger om met een TS6 te werken. Desondanks is het ook wel duidelijk dat bij veel incidenten optreden met een TS4 of 2 x TS4 goed werkbaar is en je efficiënter kan omgaan met locaties en inzet van eenheden.

De brandweezorg in Amersfoort moet meebewegen met de groei van de stad

De stad Amersfoort heeft ca. 160.000 inwoners en groeit naar verwachting door naar 185.000 inwoners. Het noordelijk deel van de gemeente Amersfoort is een stedelijk gebied met ca. 50.000 inwoners. Dit gebied groeit de komende jaren naar ca. 80.000 inwoners. Dit deel van Amersfoort is vergelijkbaar met een middelgrote stad met alle kenmerken die daar bij horen.

Het model van brandweezorg in Amersfoort, met één gecombineerde beroeps- en vrijwilligerspost in het centrum en één vrijwillige post in Amersfoort-Noord (waarbij de vrijwilligers alleen 's avonds en in het weekend uitrukken) zorgt voor (te) hoge opkomsttijden in het noordelijk deel van de stad. De huidige inrichting van de brandweezorg is dan ook niet langer passend. Vanwege de grootte van het stedelijk gebied en de verwachte verdere groei moet de gekazerneerde paraatheid in dit gebied in stappen vergroot worden. Op basis van de vereiste opkomsttijden, de kans op gelijktijdigheid en de benodigde slagkracht is op termijn naar verwachting een paraatheidsmodel met twee beroepsposen (24/7) en één vrijwillige post nodig.

Afbeelding links: Situatie in de avond-, nacht en weekenden op basis van gebiedsgerichte opkomsttijden. Zelfs met het operationeel zijn van een vrijwillige bezetting op Post Amersfoort-Noord zijn de opkomsttijden niet overal voldoende, laat staan goed.

Afbeelding rechts: met een gekazerneerde bezetting op Amersfoort-Noord (TS6!) kleurt het plaatje wél overal groen.

Uit een opgestelde benchmark blijkt dat de beoogde groei van de brandweerzorg in lijn is met vergelijkbare steden (zie onderstaande benchmark).

omschrijving	Amersfoort	Haarlemmermeer	Den Bosch	Zaanstad	Arnhem	Enschede	Nijmegen
Inwoners	Ca. 160.800	Ca. 162.300	Ca. 158.800	Ca. 159.800	Ca. 165.800	Ca. 161.200	Ca. 182.500
Posten	1/ (2 ^e 18-7)	2	2	2	2	2	3
Stoelbezetting	8 stoelen 24 6 stoelen dd 12 stoelen vb (18-7)	6 stoelen 24 8 stoelen 24	9 stoelen 24 6 stoelen dd/vb>24 (model Zeist)	6 stoelen 24 8 stoelen 24	6/8 stoelen 24 10 stoelen 24	6 stoelen 24 8 stoelen 24	8 stoelen 24 8 stoelen 24 2 stoelen 24 SIV 6 stoelen vb anw

Toelichting bij bovenstaande tabel: 24: beroepspersoneel. dd: dagdienst beroeps. vb: vrijwillige brandweer. SIV: snelle interventie voertuig. anw: avond-nacht-weekend.

Fase 1 - Structurele bezetting van een post 'Amersfoort-Noord' zorgt voor noodzakelijke verbeteringen van de brandweerzorg

Het eindplaatje van twee beroepsposten en één vrijwillige post kan niet in één keer bereikt worden. Met het plaatsen van een dagdienst op post Amersfoort-Noord is de opkomst van de eerste eenheid (TS4) in het noordelijk deel van de stad sterk verbeterd. Belangrijk gegeven hierbij: met een TS4 voldoen we nog niet aan het beoordelingskader GGO, omdat binnen dat beoordelingskader gerekend wordt met de opkomst van een TS6. Daarentegen is gebleken dat een TS4 bij veel incidenten al een effectieve inzet kan leveren. Het werken met een dagdienst op post Amersfoort-Noord willen we in de eerste fase dan ook continueren. De huidige

accommodatie van post Amersfoort-Noord is echter niet geschikt voor een gekazerneerde ploeg (TS4). Voor de continuering van de dagdienst op post Noord zullen er aanpassingen gedaan moeten worden aan de huidige post. De gemeente Amersfoort dient hiervoor de noodzakelijke aanpassingen aan de huidige post Amersfoort-Noord uit te voeren.

Fase 2 en 3

In de fases 2 en 3 groeien we in stappen door naar de uiteindelijke bezetting. Wanneer die stappen gezet kunnen worden, hangt af van de ontwikkelingen op het gebied van de nieuwe huisvesting van de brandweerposten in Amersfoort. Er moet een nieuwe post Noord komen die o.a. geschikt is voor kazernering van beroeps. Het idee is de oude post Noord te behouden voor vrijwilligers. Dit alles uiteraard naast de beroepsbezette kazerne in het centrum. Om te kunnen voldoen aan de eisen op het gebied van opkomsttijden, slagkracht en gelijktijdigheid moeten we van TS4 naar TS6 in Amersfoort-Noord gaan. De systematiek van gebiedsgerichte opkomsttijden is ook gestoeld op een TS6 bezetting. Verdere ontwikkelingen die nodig zijn voor de brandweezorg in de stad Amersfoort zullen onderdeel zijn van integrale afwegingen in het kader van het nieuwe dekkingsplan van de VRU, dat in de komende beleidsperiode (2024-2027) wordt opgesteld. Voor een overzicht van de stappen die voorzien zijn in fase 2 en 3 zie bijlage A, tijdlijn ontwikkeling brandweezorg Amersfoort.

Financiële consequenties

De proefperiode heeft de VRU incidenteel uit de ontwikkel- en egaliseringsreserve bekostigd. De structurele inbedding van de bezetting in Amersfoort Noord (fase 1, uitbreiding met 7 fte) leidt tot een structurele verhoging van de kosten voor het basisbrandweezorg (gemeentelijk basistakenpakket) met 530k per jaar. Dit betreft kosten voor salarissen, vakbekwaamheid, persoonlijke beschermingsmiddelen en ondersteunende (personeels)kosten. De basisbrandweezorg is regionaal georganiseerd. De kosten daarvoor worden collectief betaald, op basis van solidariteit, vanuit het gemeentelijk basistakenpakket. Dit betekent dat alle gemeenten naar rato bijdragen. Het uitbreiden van de basisbrandweezorg is noodzakelijk door de groei van de stad. Dit betreft een exogene ontwikkeling die reeds is verwerkt in de uitkering die de gemeenten ontvangen via het gemeentefonds. De noodzakelijke aanpassingen aan de huidige post Noord komen voor rekening van de gemeente Amersfoort. Voor de realisatie van fase 2 en 3 is t.z.t. nog een aanvullend structureel budget benodigd van 2,6 mln. (bovenop het bedrag van fase 1).

Verdere behandeling

Als het bestuur instemt met de het instellen van de dagdienst in Amersfoort Noord (fase 1) wordt dit als ontwikkeling verwerkt in de kadernota 2025.